

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Decembar 2018. godine

Prosječna godišnja inflacija u 2018. godini iznosila je 2,6%

Mjesečna inflacija u decembru 2018. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,6%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,6%. Najveći uticaj na negativnu mjesečnu stopu inflacije imali su pad cijena: goriva i maziva za motorna vozila; odjeće; povrća; mesa; cipela i ostale obuće; ostalih prehrambenih proizvoda. Stopa rasta potrošačkih cijena u periodu januar-decembar 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosila je 2,6%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Odjeća i obuća (-3,4%); Prevoz (-3,1%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,1%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (-0,1%); Komunikacije (-0,1%); Rekreacija i kultura (-0,1%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Hoteli i restorani (1,4%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,3%); Zdravlje (0,2%); Ostala dobra i usluge (0,1%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.

Pozitivne godišnje stope inflacije u decembru 2018. godine zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (6,4%); Hoteli i restorani (3,2%); Prevoz (2,3%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (2,0%); Hrana i bezalkoholna pića (1,5%); Ostala dobra i usluge (1,5%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (0,9%); Komunikacije (0,9%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Odjeća i obuća (-1,4%); Rekreacija i kultura (-1,1%); Zdravlje (-0,4%).

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI)

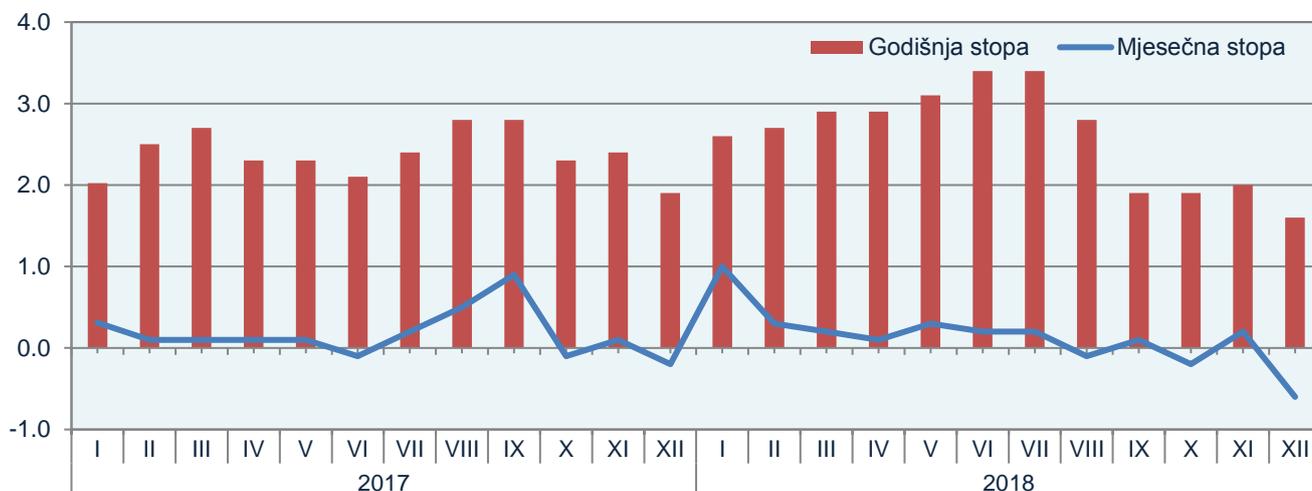
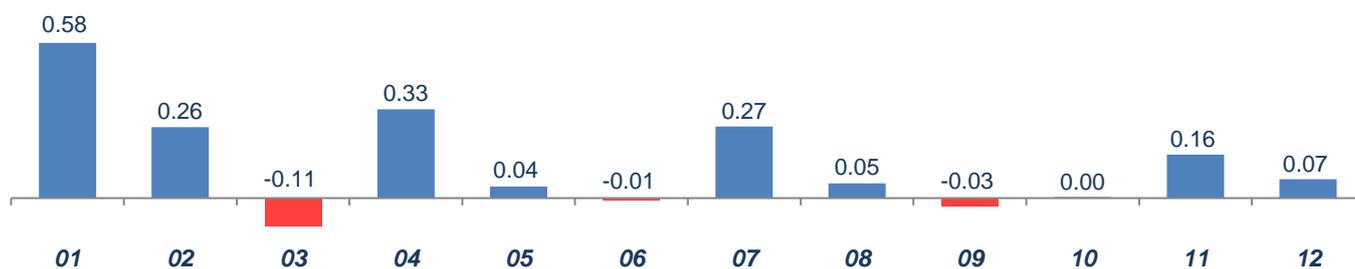

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Dec 2018 Ø 2015	Dec 2018 Nov 2018	Dec 2018 Dec 2017	Jan-Dec 2018 Jan-Dec 2017
00	CPI - ukupno	1000,0	4,6	-0,6	1,6	2,6
01	Hrana i bezalkoholna pića	341,1	1,6	-0,1	1,5	0,4
02	Alkoholna pića i duvan	40,4	27,0	0,0	6,4	19,5
03	Odjeća i obuća	86,1	8,7	-3,4	-1,4	3,8
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	154,0	4,7	0,3	2,0	0,8
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	39,4	-0,7	-0,1	0,9	0,9
06	Zdravlje	40,8	4,6	0,2	-0,4	0,1
07	Prevoz	109,4	5,8	-3,1	2,3	5,7
08	Komunikacije	48,5	1,6	-0,1	0,9	1,4
09	Rekreacija i kultura	32,0	-1,6	-0,1	-1,1	-0,6
10	Obrazovanje	18,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	47,6	11,0	1,4	3,2	5,0
12	Ostala dobra i usluge	42,0	2,9	0,1	1,5	1,3

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), decembar 2018.

ECOICOP oblasti

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, dec. 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi %	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
1120	Usluge smještaja	19,0	2,7	0,05
0454	Čvrsta goriva	31,0	1,3	0,04
0111	Hljeb i žitarice	54,3	0,4	0,02
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	0,2	0,02
1111	Restorani, kafei i slično	28,6	0,5	0,01
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	11,0	0,9	0,01
0119	Prehrambeni proizvodi n.d.s.	8,0	-1,1	-0,01
0321	Cipele i ostala obuća	37,4	-0,6	-0,02
0112	Meso	91,0	-0,4	-0,04
0117	Povrće	33,7	-1,4	-0,05
0312	Odjeća	47,9	-5,7	-0,27
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	-6,3	-0,33

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, dec. 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi %	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	33,7	11,8	0,40
0451	Električna energija	80,2	2,6	0,23
0220	Duvan	27,4	6,2	0,18
0732	Prevoz putnika drumom	20,5	7,1	0,15
0454	Čvrsta goriva	31,0	4,5	0,15
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	2,5	0,14
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	1,6	0,14
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	11,0	8,7	0,10
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	14,3	6,6	0,10
0830	Telefonske i telefaks usluge	44,3	1,7	0,08
0321	Cipele i ostala obuća	37,4	1,6	0,07
0211	Žestoka alkoholna pića	6,8	9,8	0,07
0112	Meso	91,0	0,5	0,07
0711	Motorna vozila	7,5	-3,4	-0,02
0733	Vazdušni prevoz putnika	3,6	-7,0	-0,02
0820	Telefonska i telefaks oprema	3,6	-7,5	-0,03
0111	Hljeb i žitarice	54,3	-0,8	-0,03
0116	Voće	20,3	-6,5	-0,13
0312	Odjeća	47,9	-3,8	-0,17

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su jedan od najvažnijih makroekonomskih indikatora i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja statističkih podataka](#).

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Shodno [Politici revizije](#) Uprave za statistiku, **konačni podaci** se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-231-004

contact@monstat.org